

Պ. ՀԱՄԲԱՐՉՈՒՄ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆԻ

ՀԱՄԵՐՊԷ

19 Հոկտ. 1947 կիբակի առաւօտեան ժամը 11-ին, Նորին Ամեն. Պատրիարք Սրբ. բազմը Զոր բարձր հովանաւորութեամբ, Նրուսպէի Ռեկա սինեմային մէջ, հանձնարեալ եւ սաղանգաւառ երաժշտական Պ. Համբարձում Պերպերեան թուաւ իր անդրանիկ համերգը Պաղեստինի հայութեան:

Պ. Համբարձում Պերպերեան ամբողջական երաժիշտ մըն է, ինքնաստիպ եւ խառնակ տաղանդով օժտուած: Թէ իբր յօրինող եւ թէ իբր վարիչ, ան ի յայտ բերաւ բարձրագոյն մտակութեամբ հասկացողութիւն եւ արտայայտութիւն, որոնց հանդիսատես եղած չէր ցարդ Նրուսպիմանի հասարակութիւնը:

Արդարեւ, յայտագիրը լեցնող իր դաժնաւորումներուն մէջ, Պ. Հ. Պերպերեան ի յայտ եկաւ երաժշտական քափանցման եւ ոճի ինքնատիւութեան այնպիսի նորութեամբ մը, որ հասկցող հասարակութիւնը առիճներէն եւ տարաւ սովորական դաժնաւորումներու սահմանէն անշափելիօրէն անցին: Պարզ, ժուկակ եւ առնայցի զիծերով բաբախուն իր յօրինումները, իրենց զուարթութեան մէջ իսկ լուրջ եւ սխրութեան մէջ երանական, առկայն զարմանալիօրէն կենդանի եւ քաղցր մեղ տարին մէկ կողմէն եւրոպական բարձր արուեստի կառուցիւն եւ միւս կողմէն հայ երաժշտութեան իսկութեան ոճին:

Պ. Հ. Պերպերեան զիսկ իր յօրինումներուն տալ երաժշտական նկարագրողութիւն, տեղական գոյն, եւ երաժշտական գմայլի գիւտերով պահել իր դաժնաւորումներուն մէջ անոնց բնիկ միջավայրը:

Իսկ իբրեւ խմբավար, Պ. Պերպերեան իր բարձրարժէք ու խանգապաւ արուեստով կը մնայ գերազանց: Ան իր ձեռքերով, աւելի ճիշդ պիտի ըլլար ըսել իր՝ երկրեան բոլոր մանրաքերտով կը բռնէ երգը: Իր դիմէն, իր ամբողջ անձնէն ներքով զիւրութիւն մը, մոգականութիւն մը կ'երթայ երգիչներուն, վեր առնելու համար անոնց ձայներն ու հոգիները փոխանցելու համար զանոնք յետոյ ունկրդիրներուն, երաժշտութեան երբեմն գոյգոր եւ օտս յանախ

ամենի պիտիներու մէջ առնելու եւ բարձրացնելու զանոնք բոլորը:

Պ. Պերպերեան անկասկած մեր ժամանակի առաջնակարգ եւ բացառիկ երաժշտական ղեկավարներէն միւս է: Այս եղանակով անոնց սպաւորութիւնը որոնք զինքը լսեցին Ռեկա սինեմայի երգաբեմէն:

Պ. Հ. Պերպերեան, ծնած է 1905-ին, Ասսան, ուսած է իր ծննդավայրի Աբգարեան եւ Կեդրոնական վարժարաններուն մէջ: 1923-ին մնած է Արեւիկի երաժշտանոցը, որուն տըղանը աւարած է 1930-ին մեծ յաջողութեամբ:

1932-էն ի վեր, Սիւրիոյ եւ Լիբանանի մէջ, իր գործերէն զինքը եղած է յարասեւնալիւն մը հայ երաժշտութեան, թէ՛ իբրեւ ուսուցիչ եւ թէ մանաւանդ՝ շնորհալի երգահան եւ ներշնչեալ խմբավար: Իր բազմաթիւ համերգներով, Պերպերեան յաջողած է պահել պանդուխտ մեր ժողովուրդը հմայիկն տակը հայ երգին:

Իր գործերէն յայտնի են, խմբերգ՝ «Տօ լաւօ», «Դովք Հայաստանի», «Հայոց Համբարձում», «Հովուներին երգը», «Հայ աղջիկ», «Ջմաւիտ տներ», «Ռալի երգը», «Կ'անձրեւէ իջաւս», «Բերաններ՝ զարգանալ», «Շողիկ» եւ «Թիթեռ», օրաբօրի՝ «Եկեղեցին Հայկական»:

Պ. Հ. Պերպերեանի ստեղծագործութիւնները իրենց իւրայատուկ երանգաւորումներով եւ յօրինողական ինքնատիւութեամբ ու շարունակ: Կը մօտենան մեր ժողովուրդային ինքնակ հարազատութեան:

Պաղեստինահայութիւնը հմային տակը իր արուեստին, անձկանօք պիտի սպասէ իրեն միշտ, ընդունելու համար իրմէն եւ իրմով հայ երգին քաղցրագոյն բովանդակը:

23 Հոկտ. Հինգշաբթի երեկոյեան Պերպերեան երգչախումբի անգամները ի պատիւ վարպետին տունը ողջերբի բխասեղան մը, եւ իրեն նուիրեցին բաժակ մը, ի ճշման իրենց համարեանին եւ հիացման:

